

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm**Harku valla üldplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise
programm**

OÜ Hendrikson&Ko
Raekoja plats 8, Tartu 51004
Pärnu mnt 30, Tallinn 10141
<http://www.hendrikson.ee>

Pille Metspalu,
KSH projektijuht

Tartu – Tabasalu 2007

<i>Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm</i>
--

SISUKORD

1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE EESMÄRK JA ULATUS	142
2. KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE LÜHIKIRJELDUS	143
3. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE SISU	145
4. KESKKONNAMÕJU HINDAMISEL KASUTATAVA METOODIKA KIRJELDUS	148
5. STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI HUVIGRUPID	149
6. KESKKONNAMÕJU HINDAMISE AVALIKUSTAMINE JA LÄBIVIIMISE AJAKAVA	150
7. PROGRAMMI KOOSTANUD EKSPERDI JA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJA ANDMED	150
8. PROJEKTIGA SEOTUD OLEVATE PÄDEVATE ASUTUSTE SEISUKOHAD	151
9. KSH PROGRAMMI AVALIKU VÄLJAPANEKU JOOKSUL LAEKUNUD ETTEPANEKUD	153
LISAD	154
LISA 1. KSH ALGATAMISE OTSUSE KOOPIA.....	154
LISA 2. KSH ALGATAMISE OTSUSEST TEAVITAMINE.....	155
LISA 3. TALLINNA TERVISEKAITSETALITUSE SEISUKOHT PROGRAMMI EELNÕULE	157
LISA 4. HARJUMAA KESKKONNATEENISTUSE SEISUKOHT PROGRAMMI EELNÕULE.....	158
LISA 5. MUINSUSKAITSEAMETI SEISUKOHT PROGRAMMI EELNÕULE.....	160
LISA 6. MAANTEEAMETI SEISUKOHT PROGRAMMILE	163
LISA 7. KSH PRORGAMMI AVALIKUST VÄLJAPANEKUST JA ARUTELUST TEAVITAMINE	164
LISA 8. KSH PROGRAMMI AVALIKU ARUTELU PROTOKOLL	167
LISA 9. KSH PROGRAMMI AVALIKU ARUTELU OSALEJATE NIMEKIRI	169
LISA 7. KSH PROGRAMMI HEAKSKIITMINE.....	173

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk ja ulatus

Keskkonnamõju strateegiline hindamine teostatakse Harku valla üldplaneeringule lähtuvalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest* (RT I 2005, 15, 87) (edaspidi KeHJS). Harku valla üldplaneeringu koostamise protsess algas 1995.a, mil *Planeerimis- ja ehitusseadusega* sätestati valla üldplaneeringu olemasolu nõue. 1996.a aastaks valmis üldplaneeringu esimene versioon (ühena esimestest Eesti Vabariigi omavalitsustest), mis kehtestati Harku valla volikogu poolt (volikogu otsus nr 21 26.märtsist 1996). 1998 oktoobris juhtis Harju Maavalitsus tähelepanu vajadusele viia planeering seadustega kooskõlla.

1999.a algatas Harku Vallavalitsus üldplaneeringu korrektuuri, mis 2001. a kevadel viis uue, nõuetekohase üldplaneeringu algatamisele. Üldplaneeringu konsulteerimiseks sõlmiti leping OÜ'ga Hendrikson&Ko. 2004.a valmis üldplaneeringu lahendus ning see suunati kooskõlastusringile. Kooskõlastamise käigus kerkis esile Sõrve lubjakivimaardla temaatika. Täpsemalt oli tegemist diskussiooniga Eesti Maavarade komisjoniga teemal Sõrve lubjakivimaardla bloki nr 2 ümberkvalifitseerimise osas passiivseks varuks, kuna alale oli maavanema heakskiidul kehtestatud aastatel 1997-2000 kaks detailplaneeringut ning tolleks ajaks olid elamud juba valmis ehitatud. Maavara aktiivvaruga seotud teemade lahendamata tõttu on üldplaneeringu menetlemine alates 2002.a suvest.

Vahepeelsel perioodil on üldplaneeringu lahendust pidevalt täiendatud tulenevalt muudatustest valla realses arengus. Siiski ei ole üldplaneeringu põhimõtted aja jooksul oluliselt muutunud.

Harku valla üldplaneeringuga paralleelselt viidi läbi keskkonnamõjude hindamine tuginedes tol hetkel kehtivale *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seadusele*. Keskkonnamõju hindamise tulemused on integreeritud üldplaneeringu seletuskirja. Keskkonnateenistuse olulisim osa keskkonnamõju hindamise tööst seisnes arengusuundade ja maakasutusettepanekute pidevas hindamises, leevendavate meetmete väljatöötamises, täpsustavate tingimuste fikseerimises ning täiendavate alternatiivide väljatöötamises planeeringuprotsessi maakasutusstrateegia kujunemise ning maakasutusplaani koostamise etapis

Keskkonnamõju strateegiline hindamine Harku valla üldplaneeringule algatati Harku Vallavolikogu 13. septembri 2006 otsusega nr 82. Strateegilise hindamise eesmärk on tuginedes KeHJS §2 lg2 p1 arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel. Ühtlasi on keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk edendada keskkonnasäästlikku majandamist ning selle põhimõtete ühtset tunnustamist nii planeerimisel, kujundamisel kui otsuste tegemisel ning aidata kaasa võimalikult efektiivse ja kõiki osapooli rahuldava planeerimislahenduse väljatöötamisele. Samal ajal on eesmärgiks suurendada planeerimisprotsessi läbipaistvust võimaldades huvigruppidel protsessis osaleda ja kaasa rääkida. Planeerimisprotsessiga tihedalt seotud oleva keskkonnamõjude laiapõhjalise hindamise abil püütakse jõuda strateegilise arengudokumendini, mis arvestab ka Eestis ning konkreetselt Harjumaal ja Harku vallas aset leidvate sotsiaalsete protsessidega, samuti Harku valla, Harjumaal ja Eesti Vabariigi strateegiliste arengudokumentidega.

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

2. Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus

Harku vald asub Lääne-Harjumaal, Tallinna ja Keila vahel. Valla pindala on 158 km² ning elanike arv 21.11.2006.a seisuga on 9409 inimest. Vallas on kaks alevikku – Tabasalu ja Harku ning 21 küla. Harku vallal on 22 km pikkune merepiir, millest suure osa moodustab pankrannik.

Arengukava raames väljatöötatud eesmärkidest tulenevalt on üldplaneeringu aluseks järgmised **Harku valla ruumilised arengusuunad**:

- ruumilise arengu eelduste tagamine Harku vallale kui tervikule; eritähelepanu pööramine potentsiaalsetele äärealadele
- ruumilise arengu kavandamisel lähinaabritega (sh Tallinna linn) arvestamine
- arengusurve piiramine rannikupiirkondades
- Tabasalu kui valla keskasula arengu tagamine
- roheliste tuum- ja puhveralade reserveerimine ja säilitamine tasakaalustatud arengu saavutamiseks

Harku valla üldplaneeringu lahendus ning üldplaneeringu rakenduskava põhineb järgmistele erinevate funktsioonidega maa kasutus- ja arendamis põhimõtteid kajastavatele **maakasutusstrateegiatele**:

Äri- ja tootismaad:

- Elamualade mitmekesistamine - ärimaade ja sotsiaalmaa kõrvalsihtotstarbe andmine suurematele elamualadele
- Keskkonda mõjutava ettevõtluse piiramine ranna- ja puhkepiirkonnas ning elamualade lähedal
- Reguleeritud äri- ja teenindussfääri arengu soodustamine puhkepiirkonnas ning looduskaunitel aladel
- Täiendavate äri- ja tootismaade määratlemine eelistatud piirkonnad eelkõige Tabasalu alev; Tutermaa; Tallinna linna lähialad
- Puhkemajandusliku infrastruktuuri arengu soodustamine (lautrikohtade ning randumisalade määratlemine; matkaradade-, puhkeparkide jt aktiivse puhkuse piirkondade määratlemine).
- Tehnovõrkude- ja rajatiste perspektiivse asukoha ning nendega kaasnevate maakasutuspiirangute võimalikult täpne määratlemine

Elamumaad:

- Elamualade mitmekesistamine - ärimaade ja sotsiaalmaa kõrvalsihtotstarbe andmine suurematele elamualadele
- Elamualade vee- ja kanalisatsiooniga varustamise kontseptsiooni väljatöötamine
- Detailsemate ehitus- ja maakasutustingimuste väljatöötamine ranna- ning miljööväärtuslikes piirkondades
- Täiendavate elamumaade määratlemine sobivates piirkondades

Sotsiaalmaad:

- Korrastada olemasolev maakasutus ühiskondlike hoonete maade osas
- Täiendavate puhkeotstarbeliste üldmaade määratlemine

Eriotstarbelised maad:

- Perspektiivsete teetrasside, läbimurrete ja laiendamiste täpne määratlemine
- Põhimõtteliste parkimislahenduste väljatöötamine rannikupiirkonnas
- Jäätmekäitlus – Sõrve prügila sulgemine, kogumispunktide planeerimine suurematesse asustuspiirkondadesse
- Kalmistute laiendamine
- Reserveerida täiendav maa-ala päästeteenistuse depoo rajamiseks Tabasallu

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevaid keskkonnamõjusid keskkonna erinevatele komponentidele.

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Punktid, mis nõuavad keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus eritähelepanu:

- olemasolev keskkonnaseisund ja selle parandamise võimalused;
- põhjavee nõrk kaitstus ning suur tarbimine;
- reoveekäitlemise ning liig- ja sademevee ärajuhtimise võimalused;
- radoonireostuse oht;
- lubjakivi kaevandamisega seotud probleemid;
- piirkonnale iseloomulike ja säilitamist vääriivate maastikuelementide määratlemine;
- rohevõrgustiku elementide kaitsetingimuste määratlemine;
- arheoloogiliselt väärtuslikud alad, ajalooliselt väärtuslikud objektid ja nende säilitamiseks vajalike tingimuste kujundamine, olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad, maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele ja vaatekoridoride määratlemine, väärtuslike maastike määratlemine, erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtused;
- uute kavandatavate elamualade müraproгноosis;
- Rannamõisa panga looduslikult kujunev olukord, selle seosed maakasutusega ja planeeringulahendusega kaasnev mõju;
- kavandatavad ja projekteerimisfaasis olevad riigimaanteed;
- liiklusohutus ja selle parandamine;
- väljastpoolt planeeringuala tulenev mõju, mõjude summeerumine ja kumuleerumine.

Harku valla üldplaneeringu protsessi käigus on välja kujunenud põhimõttelised alternatiivsed arengustsenaariumid, mis kujutavad endast üldplaneeringu lahenduse põhimõttelisi variante. Variandid on välja töötatud 2006. aasta sügisel. Kuna Harku valla näol on tegemist kiirelt kasvava elanikkonnaga Tallinna lähivallaga, on üldplaneeringu lahenduse kõige olulisemaks sõlmpunktiks täiendava elamumaa reserveerimine. Elamumaa reserveerimise ulatus ning arendamise põhimõtted (kas tihe- või hajaasustusala, väike- või korruselamud) toovad kaasa ulatuslikud muudatused muuhulgas valla ruumikasutuses, sotsiaalelu ja transpordikorralduses ning mõjutavad oluliselt looduskeskkonda ja praeguste elanike igapäevaelu. Ülaltoodust tulenevalt on ka üldplaneeringu lahenduse alternatiivsed variandid välja töötatud lähtudes elamumaa reserveerimise ulatusest ja põhimõtetest.

Harku valla üldplaneeringu alternatiivsed lahendusvariandid:

1. Maksimumvariant - elamumaad reserveeritakse praeguses planeerimisettepanekus määratletud ulatuses ja põhimõtetel (reserveeritavat elamumaad kokku ca 1800 ha, reserveeritavad elamumaad on kõik tiheasustusalad)
2. Kompromissvariant - elamumaad reserveeritakse vähem kui praeguses planeerimisettepanekus, osad planeeritavatest elamumaadest reserveeritakse hajaasustusaladena. Perspektiivsed elamumaad on loogiliselt seotud senise asustusstruktuuriga, arvestades ajaloolist asustusmustrit.
3. Miinimumvariant - perspektiivset elamumaad reserveeritakse minimaalselt; ainult aladel, mis on
 - a) loogiliselt seotud olemasoleva asustusstruktuuriga,
 - b) ei ole vastuolus looduskeskkonna ja kultuurilise keskkonna väärtuste hoidmise põhimõtetega (st ei asu rohevõrgustiku aladel ega väärtuslikel maastikel),
 - c) kus eksisteerib kindel arendamissoov ning tahe välja arendada terviklikku tiheasustusala. Elamumaa arendamine väljaspool perspektiivset elamumaad ei ole võimalik.

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

3. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande sisu

Sissejuhatus

Aruande sissejuhatuses antakse ülevaade strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi kohta:

- üldplaneeringu eesmärk, sisu ja protsessi kirjeldus
- üldplaneeringu seos teiste asjakohaste planeerimisdokumentide ja keskkonnakaitse eesmärkidega
- keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk, korraldamine ja meetodika

I Mõjutatava keskkonna ülevaade

Keskkonna ülevaate kirjeldamisel pööratakse tähelepanu järgmistele punktidele:

- asukoht
- geoloogilised tingimused
- hüdrogeoloogilised tingimused
- maastik ja haljastus
- maardlad
- veekogud ja veemajandus
- välisõhk
- kaitstavad loodusobjektid (sh kultuurimälestised)
- maakasutus
- sotsiaalne keskkond

II Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide kirjeldus

Alternatiividena vaadeldakse:

1. 0-alternatiivi – alale ei koostata üldplaneeringut, jätkub senine areng ilma erinevaid valdkondi ühendava ja kogu piirkonna maakasutust hõlmava ruumilise visioonita
2. Sisulisi lahendusalternatiive. Tuginedes planeeringu sõlmpunktile – reserveeritava elamumaa ulatusele ja iseloomule, on välja töötatud kolm lahendusvarianti (pikem kirjeldus vt ptk 2):
 - a. Miinimumvariant
 - b. Maksimumvariant
 - c. kompromissvariant

III Kavandatava tegevuse ja selle alternatiividega kaasnev keskkonnamõju

Hinnatakse planeeringulahenduse väljatöötamise käigus erineva juhtfunktsiooniga maade reserveerimisel tekkivaid keskkonnamõjusid:

- looduslikule keskkonnale (bioloogilisele mitmekesisusele, taimedele, loomadele, pinnasele, veele, õhule, kultuuripärandile ja maastikele); eeldatavaks mõjuks võib olla looduslike alade vähenemine läbi täiendava elamumaa reserveerimise; uuselamurajoonide elanike eraautodel põhineva pendelrändega kaasnev negatiivne mõju välisõhule; läbi maade arendamise bioloogilise mitmekesisuse vähenemine
- sotsiaal-majanduslikule keskkonnale (inimese tervisele, sotsiaalsetele vajadustele ja varale, piirkonna arengule ja identiteedile, ettevõtetele, maardlatele); eeldatavaks mõjuks võib olla positiivne mõju inimese tervisele, sotsiaalsetele vajadustele ja varale läbi rohealade säilimistingimuste tagamise, kergliiklusteede planeerimisele ning tasakaalustatud maakasutuspõhimõtete väljatöötamise.
- mõjude omavahelisi seoseid. Kirjeldatakse loodus- ja sotsiaal-majanduslikule keskkonnale avaldatava otsese ja kaudse, negatiivse ja positiivse, kumulatiivse ja sünergilise mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust ja kestvust ning planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevaid keskkonnaprobleeme. Piiriülese mõju esinemist ei peeta antud hetkel tõenäoliseks.
- mõjud, mis kaasnevad kui planeerimisdokumendi ellu ei viida. Üldplaneeringu puudumine omab olulist negatiivset mõju nii looduslikule kui inimkeskkonnale – selgeltmääratletud maakasutuspõhimõtete puudumine seab ohtu looduslikud alad,

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

elupaigad, võib vähendada bioloogilist mitmekesisust, hooga ja suunamatu kinnisvaraarenduse tagajärjel väheneb väärtuslike maastike pindalad; välja arendamata võib jääda tehniline ja sotsiaalne infrastruktuur.

- Mõju Natura 2000 aladele. Eelhinnangu raames on alust väita, et üldplaneeringu elluviimisega ei tohiks kaasneda olulist negatiivset mõju Natura 2000 aladele, kuna üldplaneeringu üheks eesmärgiks on *roheline tuum- ja puhveralade reserveerimine ja säilitamine tasakaalustatud arengu saavutamiseks*.

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm**IV Alternatiivide võrdlemine**

Erinevaid alternatiive (vt ptk 2) võrreldakse lähtuvalt nende eeldatavast keskkonnamõjust, samuti nendega kaasnevatest võimalikest keskkonnariskidest.

V Leevendusmeetmed ja seire vajadus

Tehakse ettepanekud negatiivse keskkonnamõju leevendamiseks ning antakse ülevaade seire vajadusest.

VI Avalikkuse kaasamine KSH protsessi ja raskuste ilmnemine KSH aruande koostamisel

Antakse ülevaade avalikkuse osalemisest KSH protsessis – nii KSH programmile kui ka aruandele avaliku väljapaneku ja arutelu jooksul esitatud ettepanekud ja vastuväited, nendega arvestamise ja mittearvestamise põhjendused.

VII Kokkuvõte

Koostatakse kokkuvõte (eeldatavalt koondtabelitena ja -kaardina) KSH aruande sisust ja koostamise protsessist.

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

4. Keskkonnamõju hindamisel kasutatava metoodika kirjeldus

KSH protsessi saab tinglikult jagada etappideks:

- Protsessi algatamine, ülesande koostamine
- Kavandatud tegevuse eesmärgi ja vajaduse määratlemine
- Asjassepuutuva materjali kogumine
- Olemasoleva olukorra kirjeldamine
- Alternatiivide püstitamine, hindamine ja võrdlemine
- Oluliste keskkonnamõjude analüüs ja leevendavate meetmete väljatöötamine
- Avalikustamine

Keskkonnamõju strateegilise hindamise protsess jaguneb kahte faasi: KSH programm ja KSH aruanne.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm (käesolev dokument) on kava, kuidas planeeritakse läbi viia keskkonnamõju strateegiline hindamine. Lisaks kirjeldatakse programmis arvestatavaid alternatiive, mõju hindamise metoodikat ning protseduuri ja läbiviimise ajakava.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes hinnatakse planeeringuga kavandatava tegevuse keskkonnamõju, kirjeldatakse muuhulgas alternatiive ja nende keskkonnamõju. Lisaks sisaldab aruanne alternatiivide võrdlust keskkonnamõju seisukohast. Samuti esitatakse aruandes mõju leevendamise meetmed ning seisukohad monitooringu vajaduse osas.

Kirjeldatakse avalduva otsese ja kaudse mõju iseloomu, suurust ja ulatust. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud negatiivse mõju vältimiseks ja/või leevendavate meetmete kasutamiseks kavandatava tegevuse elluviimisel.

Hindamisel kasutatakse keskkonnamõju hindamise üldist metoodikat, valides ning täpsustades töö käigus sobivaimad hindamismeetodeid vastavalt kerkivale vajadusele (eeldatavalt kasutatavad hindamismatriksid, võtmetegurite kaalumise jne). Keskkonnamõju hindamisel toimub piirkonnaga tutvumine looduses, kasutatakse olemasolevaid planeeringute, uuringute ja muude allikate materjale. Välitööde ja uuringuandmete analüüsi tulemusel koostatakse hindamismatriksid ja kaalutusotsuse alusel hinnatakse erinevate mõjude esinemise võimalikkust ja olulisust erinevatele keskkonnakomponentidele. Protsessi käigus tehakse tihedat koostööd vallavalitsuse ametnike, kohalike elanike, planeerimisdokumendi koostajate ja keskkonnaekspertide vahel. Hindamisel arvestatakse ka väljastpoolt planeeringuala tulenevate oluliste mõjudega ning mõjude kumuleerimisega.

Töö teostamisel võetakse arvesse avalikkuse ettepanekud ning tuuakse välja nendega arvestamise/mittearvestamise põhjendused.

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

5. Strateegilise planeerimisdokumendi huvigrupid

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu on esialgsel andmetel (KSH programmi koostamise ajal) esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 1. Strateegilise planeerimisdokumendi huvigrupid

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga (Vastavalt KeHJS §37 lg1)
Harku Vallavalitsus	Kohaliku arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	
Harjumaa Keskkonnateenistus	KSH järelvalvaja huvi ja funktsioon on tagada protsessi vastavust seaduse nõuetele	Harjumaa Keskkonnateenistus
Tervisekaitsetalitus	Teostab järelvalvet inimkeskkonna üle, keskendudes terviseriskidele	Tervisekaitsetalituse Harjumaa osakond
Harju Maavalitsus	Maakonna tasandil avalike huvide kaitsja, üldplaneeringu järelvalvaja	Harju Maavalitsus
Muinsuskaitseamet	Muinsuskaitsealaste huvide eest seismine	Muinsuskaitseamet
Eesti Keskkonnaühenduste Koda	Keskkonnakaitse edendamine	Eesti Keskkonnaühenduste Koda
Riiklik Looduskaitsekeskus	Keskkonna- ja looduskaitse korraldamine	LKK Harju-Rapla regioon
Maanteeamet	Juhtimisfunktsiooni ja järelevalve teostamine teede hoiu ja liiklusohutuse valdkonnas	Maanteeamet
Kohalikud mittetulundusühingud (Vääna küla selts, MTÜ Studio Viridis jt)	Kohapealse elu tasakaalustatud arendamine	Vääna küla selts, MTÜ Studio Viridis
Maaomanikud	On huvitatud oma maade arendamisvõimalustest	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes
Piirkonna elanikud ja laiem avalikkus	On huvitatud maksimaalselt kõrge kvaliteediga keskkonnast	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes

KSH käigus asjaolude selgumisel võib mõjutatavate ja/või huvitatud isikute ja asutuste nimekiri täieneda.

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

6. Keskkonnamõju hindamise avalikustamine ja läbiviimise ajakava

Keskkonnamõju hindamise läbiviimine ja avalikustamine toimub vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise seaduses* ja muudes avalikku menetlust puudutavates seadustes (*Haldusmenetluse seadus*) sätestatud nõuetele.

Täpset KSH protsessi ajalist kulgemist on KSH programmi koostamise ajal raske fikseerida, seetõttu tuleb esitatud ajagraafikut lugeda esialgseks ning töö käigus võivad tekkida muudatused.

Tabel 2. KSH ajakava

KSH etapp	Aeg
KSH algatamine	13.september 2006
KSH programmi koostamine	november 2006
Seisukohtade küsimine KSH programmi sisu osas pädevatelt asutustelt.	detsember-jaanuar 2006
KSH programmi avalik arutelu ja selle eelnev avalik väljapanek (vähemalt 14 päeva).	veebbruar 2007
KSH programmi heakskiitmine Harjumaa KKT poolt	mai 2007
Täiendava uuringu läbiviimine rohevõrgustiku koridoride ja tuumaalade täpsete piiride ning kasutustingimuste väljaselgitamiseks	Juuli-august 2007
KSH aruande koostamine	Juuli – august 2007
KSH aruande avalik arutelu ja sellele eelnev avalik väljapanek	September 2007
KSH aruande heakskiitmine Harjumaa KKT poolt	Oktoober 2007
ÜP täiendamine tulenevalt KSH ettepanekutest	November 2007
ÜP täiendav kooskõlastamine (sõltub kooskõlastajate reageerimiskiirusest)	Jaanuar 2008
ÜP avalik väljapanek, kehtestamine	Aprill 2008

7. Programmi koostanud eksperdi ja strateegilise planeerimisdokumendi koostaja andmed

Strateegilise planeerimisdokumendi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostajaks on:

OÜ Hendrikson&Ko

Raekoja plats 8, Tartu

Töörühm:

Üldplaneeringute osakonna juhataja, projektijuht
Sotsiaalse keskkonna spetsialist
Looduskeskkonna spetsialist
Looduskeskkonna spetsialist
Müra spetsialist

Pille Metspalu
Tiit Oidjärv
Triin Vall
Märt Öövel
Veiko Kärbla

Töörühma koosseisu võidakse töö käigus vajadusel täiendada.

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

KSH projektijuht Pille Metspalu omab keskkonnamõju strateegilise hindamise õigust (vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus §34 lg 3), sest:

- On omandanud kõrghariduse inimgeograafias (sh ruumiline planeerimine ja keskkonnakorraldus) Tartu Ülikoolis. Omab teadusmagistri kraadi inimgeograafias.
- Omab planeerimis- ja arendusalast kogemust alates aastast 1999.
- Õpingud Tartu Ülikoolis sisaldasid planeerimisalast koolitust 40 tunni ulatuses.
- Ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte.

8. Projektiga seotud olevate pädevate asutuste seisukohad

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel peab programmi sisu osas seisukohta küsima olenevalt strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust vähemalt Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Keskkonnaministeeriumilt, kohalikul keskkonnateenistusel või kohaliku omavalitsuse organilt.

Programmi koostamise käigus on programmi osas seisukohta küsitud Kultuuriministeeriumi valitsemisalas olevalt Muinsuskaitseametilt, Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas olevalt Tallinna Tervisekaitsetalituse Harjumaa osakonnalt ja Harjumaa Keskkonnateenistusel. Esitatud ettepanekutega arvestatakse täiel määral, kuid käsitluses lähtutakse strateegilise arengudokumendi, so üldplaneeringu, täpsusastmest.

Tallinna Tervisekaitsetalituselt laekunud vastuse põhjal on Tallinna Tervisekaitsetalituse Harjumaa osakond seisukohal, et Harku valla KSH programmi tuleks sisse viia uute kavandatavate elamualade müraproгноosid lähtuvalt perspektiivsest liiklusskeemist, liikluse tihedusest ning arvestades müratekitavate kaubandus- ja teenindusettevõtete, olemasolevate tööstusettevõtete ning perspektiivsete tootmisalade paiknemist.

Harjumaa Keskkonnateenistusel laekusid Harku valla üldplaneeringu KSH programmile järgmised märkused:

- kuna Harku vallal on 22 km pikkune merepiir ning KSH programmi eelnõus esitatud andmete kohaselt võib koostatava üldplaneeringu elluviimisega kaasneda vahetu mõju rannaalale ja rannalähedasele merele. Seega tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 10 lõikele 1, on Harjumaa Keskkonnateenistus seisukohal, et kõne all oleva üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise järelvalvajaks peaks olema Keskkonnaministeerium;
- eritähelpanu pöörata Rannamõisa panga looduslikult kujunevale olukorrale, selle seosetele maakasutusega (sh infrastruktuuri rajamisega) ning sellele avalduva mõju hindamisele;
- hindamisel arvestada kavandatavate ja projekteerimise faasis olevate riigimaanteedega;
- KSH käigus anda hinnang olemasolevale keskkonnaseisundile ja vajadusel teha ettepanekud selle parandamiseks erinevaid maakasutuse võtteid kasutades või keskkonnakaitselisi meetmeid rakendades;
- hinnata olemasolevates ja perspektiivsetes asumites tekkiva reovee nõuetekohase käitlemise erinevaid alternatiivseid lahendusi ja teha ettepanekud sobivaima lahenduse valikuks;
- hindamist ja lahendamist vajavad liig- ja sademevee ära juhtimisega seotud aspektid ja mõju;

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

- hindamisel võtta arvesse ka väljastpoolt planeeringuala tulenevat mõju ning mõjude summeerumist ja kumuleerumist;
- põhjendatud huviga isikute hulka arvata ka Maanteeamet.

Muinsuskaitseametilt laekusid Harku valla üldplaneeringu KSH programmi eelnõule järgmised märkused ja ettepanekud:

- arheoloogiliselt väärtuslikud alad Harku vallas on valla kirdeosa (Muraste, Ilmandu ja Sõrve küla) ja valla edelaosa (Adra küla ja Kütke, Kumna ja Humala piirkond)
- ajalooliselt väärtuslikud objektid, mis ei ole muinsuskaitsealused, kuid omavad tähtsust kohalikus kultuuri- ja majandusel on Humala mõisa ajaloolised hooned, Rannamõisa vana koolimaja ja Peeter Suure Merekindluse rajatised
- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad – piirkonnad, kus on säilinud eestiaegne taluarhitektuur, ajalooline asustusstruktuur ja teedevõrk (nt Muraste ja Tiskre sumbkülad, Kumna tänavkülad), Muraste mõisa endised kõrvalhooned, Viti ja Mutti mõisaansamblid, sireenijaama kompleks Suurupi külas
- määratleda vaatekoridorid ja väärtuslikud maastikud
- väärtustada erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtused
- hinnata kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha täiendavad ettepanekud

Lisa 6. Harku valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

9. KSH programmi avaliku väljapaneku jooksul laekunud ettepanekud

KSH koostajatele ja Harku vallavalitsusele laekus kokku 19 kirja ettepanekutega. Valdav osa ettepanekutest on seotud üldplaneeringu lahendusega (eelkõige rohealade paiknemine ja ehitusõigus) konkreetsetel maaüksustel (13 kirja), esitatud on ka täpsustavaid küsimusi erinevate maakasutuspiirangute kohta.

Kuna tegemist ÜP KSH programmi väljatöötamisega, on need ettepanekud teavitava iseloomuga.

Esitatud ettepanekutele vastatakse kirjalikult, kuid üldplaneeringu sisuline lahendus selgub sügiseks. Üldplaneeringu avaliku väljapaneku aeg jääb eeldatavasti 2008. a algusesse.

KSH programmi täiendavad ettepanekud, mis laekusid KSH programmi avaliku väljapaneku jooksul ning millega KSH aruande koostamisel arvestatakse:

- oluliste loodusobjektide alase kartograafilise informatsiooni kaasajastamine
- rõhutatakse loodus- ja pärandmaastiku ning kultuuriloolise mustris säilitamise olulisust
- rohkem tähelepanu elusloodusele
- eritählepanu pöörata kaitsealadele (Rannamõisa, Muraste, Tölinõmme jt), Natura aladele, loodavatele kaitsealadele (Sõrve, Suurupi) ning kõigile teistele juba kaitse all olevatele aladele, nende lähialadele, vääriselupaikadele ning kõigile algatatud ja potentsiaalset kaitset väärivatele aladele
- kavandatava Türisalu tuulepargi eeldatavad mõjud
- rohevõrgustiku täpsustamine; mõju maa väärtusele
- Harku järveäärse piirkonna kasutusotstarve
- Vääna-Jõesuu puhkepiirkonna ja supelranna areng ja avalikud juurdepääsud
- ühisveevärgi ja kanalisatsiooni väljaarendamine

Kuna valdavast osast kirjadest on väljaloetav vastuväide konkreetse kinnistu rohevõrgustiku koridori või tuumalasse jäämise osas, otsustati KSH raames läbi viia täiendav uuring rohevõrgustiku elementide piiride ja sealsete kasutustingimuste täpsustamiseks. Nõusoleku töö läbiviimiseks on andnud Eestimaa Looduse Fond.